

The Project Gutenberg eBook of Hauska asunto: Huvinäytelmä yhdessä näytöksessä, by Wilho Ranta

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Hauska asunto: Huvinäytelmä yhdessä näytöksessä

Author: Wilho Ranta

Release date: November 17, 2015 [EBook #50467]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK HAUSKA ASUNTO: HUVINÄYTELMÄ YHDESSÄ NÄYTÖKSESSÄ ***

E-text prepared by Tapio Riikonen

HAUSKA ASUNTO

Huvinäytelmä yhdessä näytöksessä

Kirj.

WILHO RANTA

Alfred Lagerborg, Hamina, 1899.
Haminan Kansankirjapainossa.

HENKILÖT:

ROUVA PERONIUS, leski, 55 v. vanha.
AILI, 20 v. vanha, | hänen tyttäriään.
AINO, 15 v. vanha, |
ARVO KUNNAS, konttoristi, 25 v. vanha.
HETA, palvelustyttö, 25 v. vanha.
MIKA KARPPANEN, kuleksiva kanteleensoittaja. 60 v. vanha.

(Tapaus Mikkelissä.)

(Näyttämö esittää pientä salia, joka on yksinkertaisesti, mutta siististi sisustettu. Oikealla ja perällä

ovi. Vasemmalla täytetty sohva, jonka edessä pyöreä, isonlainen pöytä. Pöydällä kirjoja, valokuvia puitteissa ja ompeluksia sekä ompelukori. Aili istuu sohvassa ommellen jotakin koruompelua.)

Ensimmäinen kohtaaus.

Aili ja Aino.

AINO (tulee juosten sisään heti esiripun noustua, sanomalehti kädessä). Katsoppas Aili, tässä on jo kihlausilmoituksenne (näyttää Ailille).

AILI (iloisesti): Näytäppäs, kun katson!

AINO (peräytyen). Enpä anna ennenkuin luen itse oikein kovaan, että äitikin herää makuukamarissa ja että kuuluu kyökkiin asti. (Lukee kovalla äänellä): Kihloissa — (erikseen). Kuinka juhlallista! (niinkuin ennen). Kihloissa Aili Peronius ja Arvo Kunnas, Mikkeli. (Ojentaa lehden Ailille). Nyt saat lukea itsekin.

AINO. Voi kuinka suurilla kirjaimilla ovat panneet!

AINO. Paremmiin näkevät! Ja minähän ne käsinkin suurilla panemaan!

AILI. Sinä! Kävitkö kirjapainossa?

AINO. Enkä käynyt, mutta eilen näin faktori Granfelfin... (veitikkamaisesti), sen sinun entisen...

AILI (keskeyttäen äkkiä). Mitä sinä taas...

AINO. Niin, eilen näin hänen, tuli vastaani Seurahuoneen nurkalla, ja sanoin hänelle, että pankaa se Ailin ja Arvon kihlausilmoitus niin suurilla kirjaimilla kuin sopii.

AILI (nauraen). Ai, ai sinä tyttö, minkälainen sinä olet! Joka paikassa sinä olet ensimmäisenä. No, mitä hra Granfelt sanoi?

AINO. Hän lupasi toimittaa niin, että ne tulevat oikein suurilla ja sitten hän kumarsi (kumartaa) niin viehkeästi ja käski sanomaan sinulle terveisiä ja lupasi tulla onnittelemaan jonakuna päivänä.

AILI. Mutta ethän sinä ole minulle virkkanut mitään.

AINO (pyörähtää pari kertaa kantapäillään ympäri). Enhän minä muistanut.

AILI (nauraen). Milloinka sinä Aino oikein tasaannut?

AINO (niinkuin edellä, kädet selän takana). Sitten, kun menen kihloihin minäkin.

AILI. Mutta mitä sinä oikein puhut?

AINO (hyppää nuoraa). Kuulithan! (hyräilee). "Se rakkauden kipinä" j.n.e.

AILI. Viidentoista vuoden vanha ja puhuu semmoisia!

AINO (niinkuin edellä). Eihän se niin vaarallista ole.

AILI. Mutta sinun pitää ajatella...

AINO. Mitä?

AILI. ... että sinä olet vielä lapsi, etkä semmoisia asioita saa edes ajatellakaan.

AINO (tulee Ailin viereen; totisena). Kuulehan Aili! Onkos hauskaa olla kihloissa?

AILI. Joko siihen taas? Mitä varten sinä sitä kysyt?

AINO. Ilman vaan. Sanohan nyt!

AILI. On, kun...

AINO. Kun — sano pois!

AILI. Kun molemmat rakastavat toisiaan puhtaasti.

AINO (nauraa). Mutta on se sentään hassua, että ruveta pitämään vieraasta ihmisestä? Eikös ole?

AILI. Onhan se hassua, kun sinä et vielä ymmärrä avioliiton tarkoitusta ja...

AINO (keskeyttäen äkkiä). Minäkö? Johan nyt! Onhan se selvään bibliassa että lisääntykää..

AILI. Mitä sinä rupatat siinä joutavia!

AINO. Ei se ole joutavia! Lisääntykää ja täyttäkää maata, sanotaan siellä!

AILI (nauraen). Voi sinua veitikka! Onhan sillä jalompikin tarkoitus kuin se!

AINO. Mikä se olisi?

AILI. Sinun ei sitä tarvitse tietää.

AINO. Vai niin! (kävelee edestakaisin; erikseen). Kylläpähän minä ymmärrän vähän! Uneksia jostakin kauniista nuoresta herrasta... se mahtaisi olla jotakin viehättävän suloista! suloista!

AILI. Mitä sinä siellä puhut?

AINO (katsellen ikkunasta ulos). Ilman minä vaan sanoin, että ulkona on erittäin kaunis ilma! Kuu paistaa niin kirkkaasti ja tähdet taivaalla välkähtelevät niin viehättävästi!

Toinen kohtaus.

Edelliset. Heta.

HETA (tulee oikealta kirje kädessä ja lähestyy kömpelösti Ailia). Tässä on ryökinälle kirje! Taitaa olla siltä sulhopojalta.

AILI (katsellen päällekirjoitusta). Kuka tämän toi?

HETA (niistää nenäänsä). Eikö se lie ollut Hakmannin puotipoika, joka sen kyökkiin oli tuonut (peräytyy ovelle).

AINO (Ailin vieressä). Onko se Arvolta?

HETA (ovensuussa). Siltähän se lie!

AINO (kääntyen vihaisesti Hetaan). Enhän minä sinulta sitä kysynyt! Ja mene kyökkiin siitä toljottamasta!

AILI. NO, no, Aino!

HETA. Älä äyskä siinä mokomakin kakara! (menee).

AINO. Se on niin tuhma tuo Heta! (Ailille). Mitä Arvo kirjoittaa?

AILI (iloisesti). Hauskoja uutisia! Ai, ai, kuinka minä nyt olen iloinen! (lyö käsiään yhteen).

AINO. Anna kun minäkin luen!

AILI (nauraen). Sinä! Mitä sinä niillä tiedoilla teet?

AINO (kiertäen kätensä Ailin kaulaan). No, anna nyt hyvä Aili! Sitten kun minäkin rupean saamaan kirjeitä, niin minäkin annan ne sinun lukea!

AILI. Kas, kas, kun osaatkin olla viekas!

AINO. Ei se ole mitää viekkautta. (Rukoilevalla äänellä). Anna nyt hyvä Aili!

AILI. No, pitäähän sinulle nyt antaa, kun osaat noin kauniisti pyytää (antaa kirjeen Ainolle).

AINO (peräytyen keskelle näyttämöä; lukee): "Rakas Aili!" (erikseen Ailille, nauraen): Hm! Ymmärrätkös — "rakas Aili" — (tavallisesti): "Ilosia uutisia tyttöseni on minulla sinulle nyt kerrottavana: muistat kai, kun kerran sinulle juttelin, että setäni lupasi minulle hyvillä ehdoilla kauppaliikkeensä luovuttaa, kun tulen perheelliseksi mieheksi eli kun menen naimisiin? Nyt sain häneltä kirjeen, jossa hän ensimmäiseksi onnittelee kihlauksemme johdosta ja sitte hän — lupastaan muistaa — tarjoo kauppaliikkeensä minulle Sortavalassa 'niin hyvillä ehdoilla, ett'et voi uskoakaan', kuten hän sanoo. Hintana on 40,000 markkaa, josta vaan 3,000 markkaa on vuosittain suoritettava. Se on todellakin hyvä ehto, jota harvoin tarjoutuu. Ainoana takauksena vaatii setä minulta, että edeskinpäin pysyisin ehdottomasti raittiina, sillä, kuten hän huomauttaa: 'juomarille ei ole paljon uskomista takauksienkaan kautta, etenkin mitään suurempaa liikettä'. Tästä puhelemme sitten tarkemmin kun tulen luoksesi

tänä iltana. — Näkemään asti! Sinun Arvosi". (Antaa kirjeen takaisin Ailille; iloisesti): Voi kuinka hauska tulevaisuus sinulle tulee!

AILI (iloisesti). Kuules Aino!...

AINO. No?

AILI. Mitäs sanoisit, jos muuttaisimme sitte kaikki Sortavalaan?

AINO (käsiään yhteen lyöten; iloisesti): Voi kuinka se olisi hauskaa!
Äiti, minä, täti, Eino ja... ja...

AILI (nousee ja järjestää pöytää; asettaa tuolia paikoilleen; Ainolle):
Muuttaisitko sinä mielelläsi täältä pois?

AINO. Muuttaisin kyllä!

AILI. Mutta jos äiti ei haluaisikaan täältä muuttaa pois?

AINO. Äitikö? Mielellään hän muuttaa! Kerran hän puhui tädin kanssa, että sitten kun sinä menet naimisiin, niin hän muuttaa sinun luoksesi.

AILI. Puhuiko hän niin!

AINO. Puhui kyllä ja täti lupasi myös muuttaa, jos nimittäin te hänet ottaisitte.

AILI. Miks'emme häntä ottaisi... Täti on ollut niin hyvä minua kohtaan!

AINO (kävellen edestakaisin). Kuules Aili! Onko sinne Sortavalaan pitkäkin matka?

AILI. On sinne matkaa — parisataa kilometriä ainakin, mutta sinnehän pääsee jo rautateitse.

AINO. Eikös siellä päin asu niitä runolaulajia ja kanteleen soittajia?

AILI. Sielläpäinhän niitä taitaa asua — syvemässä Karjalassa.

AINO. Sitten minä opettelen kanteletta soittamaan ja niitä vanhoja runoja laulamaan. Ne laulut ovat minusta niin kauniita, — eikös ne ole sinustakin, Aili?

AILI. Onhan ne olleet, mitä olen kuullut.

AINO (käsiään yhteen lyöten). Ja se kanteleen soitto! Voi, kuinka se on kaunista ja niin juhlallista!

AILI. Siellä saat sitten opetella molempia.

AINO (iloisesti). Niin teenkin! Kesällä minä kiertelen siellä maakylissä niiden runolaulajien luona ja... ja... (tanssien). Voi, kun voisimme jo pian sinne muuttaa!

AILI (pyöräyttäen Ainoa ympäri käsistä). Ehkä jo ensi kesänä muutamme!

AINO (ilosena). Joko?

AILI. Luulen ainakin!

AINO. Mutta siellä meille vasta hauskaa tulee! Sitten kun sinä Aili saat pienen pojan, niin minä sitä hoidan ja...

AILI (keskeyttäen). Hyi sinua Aino, mitä sinä taas juttelet!

AINO (totisena). Ka! Onko se niin vaarallista? Saavathan kaikki, jotka ovat naimisissa...

AILI. Mutta mistä sinä kaikki tiedät...

AINO. Onhan Selma Nordensvanilla ja Anna Pylkkösellä ja... ja...

AILI. Olkoon, olkoon! Mutta ei nyt jutella semmoisista! Sinä olet niin lapsellinen ja suusi käypi kun...

AINO (äkkiä). No, itkeäkö minun pitäisi!

AILI (hyväillen). Ei itkeäkään, mutta sinun pitäisi jo ruveta tarkemmin ajattelemaan, mitä kaikkia sinä puhut. (Hetken kuluttua). Menepäs kutsumaan Hetaa lakasemaan! On karttunut taas niin paljon roskaa lattialle.

AINO. Nytkö?

AILI. Niin! Kohtahan se Arvo tulee (katsoo kelloon). Kello onkin jo seitsemän. (Hetken kuluttua). Älä menekään sinä Aino! Minä menen itse ja herätän äidin samassa.

(Ottaa sanomalehden ja menee oikealle).

Kolmas kohtaus.

Aino. (Sitten) Heta.

AINO. Voi, kuinka hauskaa tuleekin vielä olemaan, kun pääsemme Sortavalaan! Äiti, Aili, Eino, täti ja setä, kaikki yhdessä ja jokaisella eri kamarinsa: (Iloisesti). Ja minäkin saan oman pienen kamarini. Sen minä järjestän oikein sievästi: pieni piironki yhteen nurkkaan ja kirjoituspöytä yhden ikkunan alle, kukkia ikkunalle ja sitten vielä pieni sänky, (nauraa ilosesti) jossa minä vaan yksin makaan! Ja sitten minä hankin kanteleen ja opettelen soittamaan sillä! (Hetken kuluttua). Nyt vaan minun täytyy opetella tanssimaan, että osaisin Ailin häissä jo hyvästi. Valssia minä vähän jo osaan, mutta tyskapolkkaa en osaa. Sitä minun täytyy harjoitella. Näinhän ne askeleet taitavat mennä (tanssii kömpelöillä liikkeillä).

HETA (tulee oikealta vasta kädessä, seisautuu ovelle kun näkee Ainon tanssivan; nauraa). Katsoppas Aino-ryökkinätä, kun panee ihan työskapolskaksi!

AINO (taukoo tanssimasta, kun kuulee Hetan äänen). Kuules Heta! Osaatko sinä tanssia tyskapolkkaa?

HETA (panelee mattoja kokoon). Osaanhan minä sillä tavalla kun maalla sitä tanssitaan!

AINO. Näytäppäs minulle, miten se oikein menee.

HETA. Ettäkö minä rupeaisin opettamaan? Mitäs varten sitä nyt pitäisi oppia?

AINO. Ailin häät tulevat kohta ja minun pitäisi oppia sitä tanssimaan! Ja kuuleppas! Me muutamme sitten Ailin luo Sortavalaan asumaan — minä, äiti, täti, Eino-veli ja setä!

HETA. Vai sillä tavalla! Milloinkas ne häät jo ovat?

AINO. En minä vielä varmaan tiedä, mutta luulen, että ne ovat jo kohta, ehkä tänä talvena.

HETA. Vai sillä tavalla! Siitäpäs sitten tulee hauska asunto, kun kaikki muutatte sinne.

AINO. Niin tuleekin! Ja tietäppäs, kun minäkin saan oman, erityisen kamarini!

HETA. Vai sillä tavalla! (korjaa matot peräoven viereen nurkkaan).

AINO. No, tanssippas nyt että näen, miten ne askeleet otetaan.

HETA, Tässäkö?

AINO. Niin!

(Nostaa pöytää syrjempään).

HETA. Enhän minä viitsi,

AINO, Miks'et viitsi? Tanssi pois vaan!

HETA. Jos rouva sattuu tulemaan, niin on hän vihainen.

AINO. Eihän äiti ole vielä ylhäälläkään. Ja kyllä minä otan syyn päälleni. Aiota pois vaan?

HETA. Sitä tyskanpolkkaako?

AINO. Niin?

HETA. No, voinhan minä nyt näyttää (nostaa hameensa helmat ylemmäksi ja tanssii kömpelösti sekä rallattaa).

AINO. Tanssitaanpas, nyt yhdessä! Sinä viet.

(Tanssivat yhdessä kömpelöillä liikkeillä. Heta rallattaa, ensin hiljaa, mutta sitte kovemmin ja kovemmin. Peräpuolella kaatuvat päällekkäin).

Neljäs kohtaus.

Edelliset. Aili ja rouva Peronius. (Tulevat hätäisesti oikealta).

ROUVA PERONIUS. Mikä ruske täältä kuului? (Hämmästyy kun näkee Ainon ja Hetan lattialla). Taivaan Jumala! Mitä ihmettä te siinä ketturoitte! Ettehän vaan lie tapelleet keskenänne.

(Aino ja Heta nousevat ylös; hämillään molemmat).

ROUVA PERONIUS (äkäisesti). Mitä tämä oikein tietää! Ettekö saa sanaa suustanne!

AINO (nauraen). Mehän vaan tanssimme vähän, niin satuimme kaatumaan!

(Nykii Hetaa ja viittaa että rupeaisi lakasemaan).

AILI. Eikä ole huonetta vielä puhdistettu! Ai, ai, sinä Ainokin kun olet vähämielinen! Rupeat joutavia hyppimään ja tiedät, että huone olisi pitänyt olla jo puhdistettu. Arvo voi tulla millä hetkellä hyvänsä.

ROUVA PERONIUS (ottaen luudan ja antaa sen Ainolle). Lakase nyt rangaistukseksi vallattomuudestasi. (Hetalle): Sinäkin... Mene nyt jo sukkelaan puistelemaan ne matot! siitä nurkasta!

HETA. Ainohan se pyysi minua opettamaan tyskapolkkaa!

(Ottaa matot kainaloonsa ja menee peräovesta).

AINO (lakasee). Minun syynihän se oli!

(Rouva Peronius ja Aili istuutuvat sohvaan).

ROUVA PERONIUS (Ainolle). Sinun pitää jo tasaantua, olethan jo niin vanha että ymmärrät mikä on soveliasta ja mikä ei. (Ailille). Niin — mihinkä se jäikään meidän keskustelumme? — Niin todellakin! Ensi sunnuntaina voitte pyytää tänne tuttavianne, niin pidän teille pienet kihlajaiset, ja mitä siihen tulee, josta äsken puhelimme, niin minä olen ajatellut, että se sopii vallan hyvin, että me muutamme luoksesi. Onhan sinullakin rattoisampi olla ja en luule, että Arvollakaan on siihen mitään vastaansanomista.

AILI (virkkää). En minäkään luule sitä. Siihen luulen hänen suostuvan varsin mielellään.

ROUVA PERONIUS. Saammehan sitten kuulla, kun Arvo tulee. En luule hänen muuten olevan vastaan, jos ei siinä suhteessa, kun hän on niin tarkka.

AILI. Sitä hän ei viitsi osoittaa teille — etenkään nyt.

ROUVA PERONIUS. Ja olisihan tuo suoraan sanoen tuhmuetta, jos hän sitä vastustaisi.

Viides kohtaus.

Edelliset. Heta.

HETA (tulee peräovesta matot kainalossa). Saapihan nämä panne jo lattialle?

AILI (nousee). Kyllä minä panen ne Ainon kanssa. Mene sinä kyökkiin katsomaan, että vesi kiehuu.

ROUVA PERONIUS (nousee myös). Aino myös saa mennä kyökkiin Hetan avuksi. (Ainolle). Muista tulla ilmoittamaan, kun näet Arvon tulevan!

(Aino ja Heta poistuvat oikealle.)

Kuudes kohtaus.

Rouva Peronius. Aili. (Asettavat mattoja lattialle)

ROUVA PERONIUS. Niin, tullaksemme entiseen asiaan, sanon vielä että se on Arvolta tuhmasti ajateltu, jos ei hän sitä kunniata minulle suo, että saan vanhoilla päivilläni asua tyttäreni kanssa, niinkuin nytkin. Se olisi eri asia, jos mieheni vielä eläisi, — sitähan emme silloin vaatisikaan, mutta nyt, kun olen leski, niin katsonpa velvollisuudekseni seurata lapsiani ja...

AILI (keskeyttäen). No, äidin ei huoli sitä asiaa nyt niin vakavalta kannalta ottaa esille, sillä luulenpa, että Arvo tämän huomaa itsekin ja että sen myös ensimmäiseksi ehdottelee niin tapahtuvaksi. (Hetken

kuluttua). Kas niin, nyt on matotkin paikoillaan! Nyt nostan tämän pöydän vaan paikoilleen, niin sitten onkin kaikki reilassa ja hyvässä kunnossa. Eikös ole äiti?

ROUVA PERONIUS (tarkastelee ympärilleen). Kyllä minustakin näyttää kaikki olevan paikoillaan.

(Kävelee edestakaisin).

AILI. Tietääkös äiti, mitä Aino sanoi hommailevansa kesä-aikoina?

ROUVA PERONIUS (pysähtyen). Enhän minä ole kuullut!

AILI. Hän sanoi kulkevansa siellä maakyllissä etsimässä niitä vanhoja runolaulajia ja soittajia...

ROUVA PERONIUS (nauraen). Voi sitä lasta, mitä se ajattelee! Tokko niitä semmoisia enää löytynee Karjalassa!

AILI (nauraen). Riittäähän sillä Ainolla puhetta! (Äitiinsä kääntyen). Mutta kyllä me saamme Ainosta hauskan toverin tulevassa kodissamme. Ei sieltä ilo lopu niinkauvan kun Aino on siellä!

ROUVA PERONIUS. Ja mitäs tätisi vielä?

AILI. Niin täti todellakin! Hän joka myös osaa puhella niin, ettei hänen kanssaan ikävä tule! Ja setä myös!

ROUVA PERONIUS. Einonkin luulen mielellään vuodeksi tai pariksi ottavan vapautta toimestaan ja siirtyvän pienempään kaupunkiin lepäilemään, ja sopiihan se vallan hyvin, että hänkin tulee luoksemme — oma perheen jäsen.

AILI. Sopii kyllä! Minä kirjoitan siitä Einolle tuonnenpana. Mutta minä ihmettelen, hän kun ei ole vastannut viimeiseen kirjeeseeni, jossa ilmoitin kihlaukseni Arvon kanssa!

ROUVA PERONIUS. Eihän vastine nyt vielä ole ennättänyt saapua. Ehkäpä hän on ollut matkoilla nykyään.

AILI. Sinnepäin minäkin vähän olen ajatellut. Mutta onhan hän Uudessa Suomettaressa tai Päivälehdessä nähnyt kihlausilmoituksemme! Sehän oli niissä jo viime keskiviikkona.

ROUVA PERONIUS. Ei sitä tiedä, jos se on niitä lehtiä nähnyt, matkoilla kun on, niin ei siellä joka paikassa ole lehtiä. Ja eihän ne ole täälläkään vielä älynneet jokainen kihlausilmoitustanne niistä lehdistä.

AILI. Niin todellakin! Olihan molemmilla lehdillä sen päivän numeroilla painoeste! Vastahan ne saapuivatkin tänä aamuna tänne.

(Sisästä kuuluu kanteleensoittoa).

ROUVA PERONIUS (kuuntelee). Kanteleensoittoa! Vai mitä se on?

AILI (on aukaissut oikeanpuoleisen oven, kuuntelee ovella). Niin on. Kyökistä se kuuluu.

Seitsemäs kohta.

Edelliset. Aino.

AINO (tulee juosten käsiään yhteen lyöden; iloisesta). Äiti!... Aili!... Kuulitteko kanteleen soittoa?

ROUVA PERONIUS. Kuka se on, joka siellä soittaa?

AINO (hyppien ja tanssien). Se semmoinen kuleksiva kanteleen soittaja — vanha, harmaapartainen mies. Hän soittaa niin kauniita kansanlauluja ja... ja...

AILI. No, mistäs sinä sen tapasit?

AINO. Hän tuli itse kyökkiin ja kysyi, saako hän herrasväelle... ajatelkaapas! herrasväelle hän sanoi... Minä tietysti lupasin, kun niin paljon pidän kanteleensoitosta ja kun aina olen ikävöinyt semmosia saapuvan.

ROUVA PERONIUS (ottaa taskustaan rahakukkaron ja antaa 50 penniä Ainolle). Vie nyt tämä hänelle, kun olet pyytänyt kerran soittamaan.

AINO (iloisesti hyppien ja tanssien). Kiitoksia äiti! Kyllä hän vielä soittaa jonkun kauniin laulun.

AILI (äidilleen). Emmekö pyydä häntä tänne sisälle soittamaan? Arvokin voipi jo kohta tulla ja...

AINO (iloisesti). Samaa minäkin aijoin sanoa. Arvo kun niin pitää soitosta...

ROUVA PERONIUS (nauraa). Mutta kyllä Ainolla nyt on hauska. Voithan hänet nyt pyytää vähäksi aikaa tänne soittamaan.

AINO (iloisesti käsiään paukuttaen). Ai, ai! Nyt vasta tulee hauska vastaanotto Arvolle.

(Juoksee oikealle).

AILI (nauraen). Sitä on vaan rasavilli! Milloinhan se lukee läksynsä.

ROUVA PERONIUS (nauraen). Saapi aamulla nousta taasen viiden aikana ylös.

Kahdeksas kohtaous.

Edelliset. Aino ja Mika Karppanen.

MIKA KARPPANEN (tulee Ainon seuraamana oikealta, pysähtyy oven suuhun). Hyvä ilta, herrasväki! Tämä nuori neiti...

AINO (kantaen kanteletta, iloisesti). Tässä hän on. Katsokaa, kuinka kaunis tämä kantele on. (Mika Karppaselle). Tässä on tuoli. (Antaa kanteleen hänelle). Ja nyt soittakaa ensimmäiseksi se ihmeen surullisen kaunis: "Sen kukkasen, jonk' istutin" j.n.e. Sanoittehan sen olevan Karjalassa suosituimpia lauluja.

MIKA KARPPANEN (virittää kanteletta). Onhan se nuorien keskuudessa. (Alottaa, mutta keskeyttää). Ei ole kantele nyt oikein virityksessä (virittää muutamia kieliä).

(Rouva Peronius ja Aili istuutuvat sohvaan; Aino ottaa tuolin ja asettaa sen vastapäätä Mika Karppasta; istuu siihen.)

MIKA KARPPANEN. No, ehkä se nyt on virityksessä. (Soittaa:)

"Sen kukkasen, jonk' istutin
Ja laitoin kasvamaan;
Se omi mulle saattanut
Vaan syömmei suremaan" j.n.e.

(Viimeisiä, säkeitä soittaessa on peräovi avautunut ja Arvo Kunnas seisoo ulkopuolella kuunnellen. Sisässä olijat eivät huomaa häntä, ennenkuin hän vähä kerrallansa avaa ovea ja viimein astuu sisään.)

Yhdeksäs kohtaous.

Edelliset. Arvo Kunnas.

AILI (menee Arvoa vastaan, tervehtivät). Sinäkö! Olemme odottaneet sinua kauan aikaa.

ARVO (tervehtien rouva Peroniusta ja Ainoa, jotka ovat nousseet seisalleen ja lähestyneet häntä). En joutanut ennen tulemaan. (Katsahtaen Mika Karppaseen, joka on lopettanut soittamisen.) Mutta teillähän on ollut hauska, kun olette saaneet kuulla kanteleen soittoa.

AILI (iloisena). Käy tänne istumaan (ohjaa Arvon sohvan luo). On todellakin hauska kuunnella kanteleen soittoa. No kuinka olet voinut? Hyvästi tietysti!

(Istuu hänen viereensä.)

ARVO. Vallan hyvin minä olen voinut! (Kääntyen Ainon puoleen, joka seisoo lähellä.) Entä tämä pikku neiti? Miten olet jaksanut?

AINO. Tiedäthän sen ilman kysymättäkin, että hyvinhän minä aina jaksan!

ROUVA PERONIUS (on jutellut Mika Karppasen kanssa, joka on noussut seisomaan, ääneen). Niin tulkaa tänne kyökin puolelle, niin saatte syödä?

MIKA KARPPANEN (kumartaen). Kiitoksia paljon, hyvä rouva.

(Ottaa kanteleen ja seuraa rouva Peroniusta oikealle).

ARVO (on ottanut Ainon syliinsä, joka rimpuilee pois päästäkseen). No, istu pois vaan. Ei sinulla ole mihinkään kiirettä.

AINO (koettaa päästä pois Arvon sylistä). Jos et laske, niin minä revin sinulta nuo viikset (ottaa Arvon viiksistä kiinni).

ARVO. Ai, ai! Älä hyvä tyttö revi niitä irti! Sehän koskee, ai, ai!

AINO (pidellen viiksistä). No, lasketko irti?

AILI. Aino sinä!

AINO. Minä vedän niin kauvan kun hän laskee irti!

AILI. Laske hänet irti, Arvo.

ARVO (laskien Ainon). Oikein tuntuu kipeältä jälkesi!

AINO (nauraen). Ähä! Olisit laskenut enemmän.

AILI (toruen). Mitä sinä Aino siinä...

AINO (matkien). Äy, äy, äy! (juoksee oikealle nauraen).

AILI. Aino! Hyi, kun sinä olet tuhma!

Kymmenes luku.

Aili ja Arvo.

ARVO (nauraen). Mutta sitä on tyttö! Ei sen seurassa ikävä tule.

AILI (nauraen). Kyllähän se on koko rasavilli!

ARVO (siirtyen lähemmäksi Ailia; ottaa häntä kädestä kiinni). No, miten se minun "tyttöni" on jaksanut?

AILI. Hyvinhän minä! Miten olet itse voinut? Ethän mitään uutta tiedä?

ARVO (leikkisesti). No niinkuin rasvapalaa... Kas, tottakin! Tiedänhän minä erään suuren asian... en tahtonut muistaakaan!

AILI. Mikä se on?

ARVO. Tämän päivän lehdessä oli kihlailmoitus! (Nauraa.)

AILI (nauraen). Älysinpä minäkin sen! Kerroithan siitä jo kirjeessäsi.

ARVO. Vai älysit. (Painaen sormensa Ailin sydämen kohdalle.) Eikö silloin tuosta sydämen kohdalta vähän niinkuin...

AILI. Hyi sinua.

ARVO. Mutta kyllä sinä olet kovin arka!

AILI. Niin olenkin (väistyen vähän etemmäksi). Ollaan nyt hyvin vakavia. Ei meidän sovi enään leikitellä.

ARVO. Niin todellakin! Olemme jo päässeet likelle sitä elämän käännekohtaa, jossa...

AILI. Mitä jossa?

ARVO. Luomme vielä silmäyksen entiseen huolettomaan elämään ja...

AILI (keskeyttäen). Ja alamme vaeltaa sitä monimutkaista avioliiton tietä, jossa huolet ja vastoinkäymiset selvemmin tuntuvat. (Nauraen). Eikö niin?

ARVO. Totta se on, että huolet lisääntyvät ja vastoinkäymiset silloin alkavat, jos emme...

AILI (nauraen). Ota vakavalta kannalta ja...

ARVO (keskeyttäen). Mutta sinähän taasen otat kaikki asiat leikilliseltä kannalta, vaikka äsken juuri sanoit, että ollaan hyvin vakavia ja ettei *meidän* enää sovi leikitellä. —

AILI. Minä arvaan, että sinä taasen alat ruveta selittämään avioliittokysymystä siltä synkältä kannalta, niinkuin aina ennenkin, niin sillä minä...

ARVO. Synkältä kannalta sanoit. Mutta enhän minä muista ottaneeni sitä kysymystä siltä kannalta! Päinvastoinhan olen aina koettanut sitä kuvitella sinulle mitä kirkkaammassa valossa.

AILI. Kirkkaammassa valossa! Ha, ha, ha!

ARVO. Niin, niin!

AILI. Arvo hyvä! Jos tahdomme jatkaa kiistaamme siitä, niin eiköhän olisi parasta että jättäisimme sen toiseen kertaan, sillä eihän meidän nyt sovi ruveta kiistelemään, kun olisi muutakin kertomista.

ARVO. Niin todellakin. Onhan meillä sitten aikaa siitä kiistellä, kun elämässä ensin todeutamme sen.

AILI. Niin kyllä. Onhan aikaa vielä!

(Kanteleen soittoa kuuluu sisähuoneesta.)

ARVO.. Mutta sillä Ainolla mahtaa olla nyt hauska tuolla sisässä, kun saapi kuunnella kanteleensoittoa.

AILI. Tietysti hänellä on! Mutta kerroppa nyt niistä hommistasi.

ARVO. Tulehan ensin likemmäksi istumaan!

AILI (siirtyy vähän). No!

ARVO. Vielä!

AILI. Jo riittää.

ARVO. Eihän minun sanani vielä kuulu sinne asti!

AILI. Ha, ha, ha! Eikö kuulu. Luuletko minua sitten kuuroksi?

ARVO. Enhän kuuroksikaan, mutta tiedäthän...

AILI. Että et ennen juttele, jos en ole ihan vieressäsi!

ARVO. Niin.

AILI (siirtyen Arvon viereen). Nyt ala jo kertoa.

ARVO. Kas niin! Siellä on hyvin pakkanen, nimittäin tuolla ulkona.

AILI. Tiedänsin minä sen. Mutta enhän minä tätä pyytänyt sinua kertomaan!

ARVO. Mistä sitten!

AILI. Niistä hommistasi, joita kerroit kirjeessäsi.

ARVO. Niin todellakin. Muutatko sinä mielelläsi sinne Sortavalaan?

AILI. Muutanhan sitte kun...

ARVO. Kun olemme vihitty, kai aijoit sanoa? Enhän minä ennemmin pyydäkään.

AILI. Ja kun olet ensin sinne kodin laittanut.

ARVO. Tietysti ensin. Sitten tulet?

AILI. Tulenhan sitten.

ARVO. No niin. Nyt alamme vasta vakavasti kertoa.

AILI. Etkä naura ollenkaan?

ARVO. En! Tunnethan luontoni?

AILI. Tunnenhan sen jo tarpeeksi: toisinaan liian itsepäinen; toisinaan taas on liian...

ARVO. No, no! Ei enää! Itsepäisyshän kuuluu oikeastaan miehen parhaimpiin hyveisiin.

AILI. Niinkö luulet?

ARVO. Tietysti. Monessa asiassa on miehen itsepäisyys tarpeeseen.

AILI. Ja sinä tuota uskot!

ARVO. Uskon! Mutta jos taas en alamme niistä kertoa, niin meille tulee tuo tuttu sanasota, ja sitä en nyt tahdo jatkaa... Kuulehan siis kun kerron niistä hommistani.

AILI. No kerro.

ARVO. Etkä naura ollenkaan?

AILI. En!

ARVO. No niin! Niinkuin kirjeessäni ilmoitin, antaa setä kauppaliikkeensä ja talonsa hyvällä ehdolla (nousee kävelemään) jota ei suinkaan vierailta ihmisiltä luulisi tapahtuvan, Ainoana takauksena hän vaatii, niinkuin ilmoitin, ehdottoman raittiuden, joka, Jumalan kiitos, minulla on. Mutta yksi asia siinä kuitenkin on, joka panee minut vähän miettimään. Hän näet vaatii siitä talostaan itselleen kaksi huonetta ja keittiön, "jossa", kuten hän lopussa kirjettä ilmoittaa, "minä saisin ilman hyyriä asua niin kauvan, kun velka on maksettu".

AILI. Ehkä hän siitä vaatimuksestaan luopuu, kun ilmoitat hänelle...

ARVO. Niin ajattelen minäkin! Jos hän nyt niin likellä minua tahtois asua, hän on näet vähän semmoinen... niinkuin ehkä ymmärrät, joka tahtoo tarkastaa, ettei mitään ylellisyyttä ilmestyisi... niin voipihan hän vuokrata likeltä pari huonetta ja keittiön itselleen, josta kyllä minuakin sopisi pitää silmällä...

AILI. Niin, sen voipi hän kyllä tehdä ja minä varmasti luulen että hän siihen suostuu, kun hänelle oikein kirjoitat. Tarvitaanhan ne huoneet kyllä itsekin käyttä.

ARVO. Tarvitaan kyllä.

AILI. Ja eikös ne ole ensistään kaikki laitettava hyvään kuntoon, että niissä...

ARVO. Tietysti! Setähän on pitänyt niissä hyyryläisinä yksinomaan käsityöläisperheitä... ajatellen kai, ettei ne niin suuria vaadi huoneiden korjausten suhteen.

AILI. Johan sen arvaa sitte, missä kunnossa ne ovat.

ARVO. Laitettavathan ne ovat ihan ensiksi, sekä ulkoa että sisältä ja se vetää jo paljon...

AILI. Mutta kyllä se sinun setäsi mahtaa olla hyvin tarkka, päättäen siitä, ettei hän ole edes korjauttanut niitä huoneita.

ARVO. Tarkka hän on, se on totta. Mutta eipähän ilman olisi niin menestynytään. Ajatellaan, että hän köyhänä, niinkuin minä nyt, aloitti liikkeensä, ensin pienesti ja että hän nyt on hankkinut semmoisen kartanon ja kauppaliikkeen, niin kyllä siinä on saanut...

AILI. Mutta olla niin itara, ettei ole uskaltanut edes vaimoakaan ottaa, se on jo — miten minä sanoisin — niinkuin hän pitäisi rahojaan ja tavaroitaan jumalanaan, joita yksin palvelee ja...

ARVO. Totta on, että hän on liian tarkka ollut, etenkin siinä, kun ei ole vaimoa itselleen ottanut — sen kautta ainakin isäni kertoi hänen jääneen vanhaksi pojaksi — mutta kyllä se on hyvä tarkkuuskin!

AILI. Hyvä se on, kun ei ole liian itara, etenkään semmoinen kun setäsi. (Nauraa hyvin ivallisesti.) Pitää nyt rahojaan tavaroitaan mammonanaan, joita ei paljon uskalla liikuttaakaan, kas siihenpä vaaditaan jo luonne, joka ei enää ole tavallinen ihmisluonne.

ARVO. Mutta Aili hyvä! Älkäämme nyt setää liioin tuomitko...

AILI. En minä ainakaan häntä siitä tuomitse, mutta sanon vaan, että kyllä siihen vaaditaan erilainen luonne, joka ei vähääkään ole sopusoinnussa minun luonteeni kanssa.

ARVO (istuu jälleen Ailin viereen). Tiedänhän minä sinun luonteesi, että se hyvinkin paljon edustaa setäni luonnetta.

AILI. Mistäpä sen niin voit tietää?

ARVO. Tunnenhan sinun jo tarpeeksi! Vieläkö enempää vaadittaisi luonteen tuntomerkkiä.

AILI. Sinä taitaisit sitten vielä enemmän pitää minusta, jos omistaisin todellisuudessa semmoisen luonteen?

ARVO (ottaa häntä kädestä kiini). Sinusta pidän ja sinua rakastan, vaikka omistaisit minkämoisen luonteen tahansa.

AILI (leikillisesti). Ettäkö?

ARVO. No, vieläkö sitä epäilet?

AILI. Enhän minä juuri epäilekkään, mutta...

ARVO. Kuitenkin vähän! (Ottaa häntä vyötäisiltä kiini ja suutelee.)
Jätä pois kaikki epäilyksesi!

AILI. No, no! Johan sinä...

ARVO (suudellen uudelleen ja uudelleen). Minun pikku...

Yhdestoista kohtaaus.

Edelliset. Aino (oikealta).

AINO, (pysähtyen ovelle). Ha, ha, ha! Maistuikos hyvältä! Ha, ha, ha!

AILI (hämmästyen). Mitä sinä siellä taas?

AINO. Enhän minä mitään niin erityistä.

ARVO. Tule pois peremmäksi, Aino.

AILI. No, mitäs sinä siellä niin seisot! Onkos sinulla mitään asiaa?

AINO. On.

AILI. No, mikä se on!

AINO. Tule tänne, niin sanon.

ARVO. Tule vaan tänne sanomaan.

AILI. Niin, tule vaan tänne lähemmäksi sanomaan. Eihän se nyt niin salaperäinen mahtane olla.

AINO. Jos ei Arvo ota minua kiinni?

ARVO. Tule vaan huoleti, en ota... en koskekaan sinuun.

AINO (tulee epäröiden). Muistakin olla koskematta minuun!

ARVO (kääntää päänsä pois). En katsokaan edes sinuun.

AINO (hiipii Ailin luo). Onko sinulla piirongin avaimet?

AILI (koettaa taskuaan). Täällä ne ovat! Joko teevesi on valmis?

AINO. Johan se alkaa olla. Kohta tuodaan. (Menee hiipien Arvon sivuitse; sitten juoksemalla.) Ähä, etpäs saanut syliisi.

(Poistuu.)

Kahdestoista kohtaaus.

Aili ja Arvo.

ARVO. Johan se kerkisi mennä.

AILI. Kyllä et häntä nyt tavannut kiini.

ARVO. Eihän sitä mikä kerkiä kiini saada, etenköön nyt, kun en koettanutkaan.

AILI. Niin, tullaaksemme taas entiseen asiaan, niin...

ARVO (ottaa vyötäisistä Ailia kiini). Emme huoli ruveta enää setästä juttelemaan. Onhan meillä muutakin kertomista (vetäen Ailin polvilleen istumaan). Kun joutuisi pian se hetki, että saisin sinut viedä omaan kotiini.

AILI. Laske pois hyvä Arvo! Äiti voipi pian tulla...

ARVO. En laske vielä! (Suutelee.) Voi kuinka kaunis sinä olet, Aili!

AILI. Laske pois jo! Enhän vielä ole omasi!

ARVO. Minun olet ijäti.

(Suutelee.)

AILI. Johan se riittää... (Vetäisten irti itsensä). Jopas pääsin!

ARVO. Kun laskin. Ethän olisi ilman päässyt.

AILI. Istu nyt siivolla, tai menen muuanne istumaan.

ARVO. Kyllä minä istun, kun olet vaan siinä vierelläni. Sitten kun kahden saamme olla siellä uudessa kodissamme, niin emme tarvitse peijata ketään.

AILI. Erehdyt Arvoseni! Äitihän tulee...

ARVO. Silloinhan meille tulee hauska kun äitisi tulee käymään hauskaan asuntoomme...

AILI. Suuri erehdys poikaseni! Äitihän tulee kanssamme sinne asumaan ja...

ARVO (hämmästyen). Oh...!

AILI (iloisena). Ja tiedätkös vielä! Aino tietysti myös joka...

ARVO (yhäti hämmästyen). Oh!... Oh!...

AILI (yhäti iloisemmasti). Ja tätin olen myös luvannut ottaa kanssamme asumaan. Hän on niin hyvä ollut minulle...

ARVO. Ettäkö asumaan?...

AILI. Niin Arvoseni! Eikös meille tule vähän hauskat hetket, kun äiti, Aino ja tati sekä...

ARVO (yhäti kasvavalla hämmästyksellä). Minähän ajattelin...

AILI (huomaamatta mitään Arvon hämmästyksestä). Sen minä kyllä ymmärrän, että sinä ajattelet samaa. Ajatteleppas, kuinka hauskaa se on.

ARVO. Mutta Aili hyvä...

AILI. Niin Arvoseni, ajatteleppas sitä hauskuutta.

ARVO. Ethän totuudessa tarkoittane...

AILI. Että ne tulevat, kai ajoit sanoa? Tuleehan ne, siitä minä pidän huolen ja olen pitänyt äidin ja Ainon kanssa.

ARVO (on noussut ylös). Minä luulin sinun...

AILI. Valetta laskevan, varmaan ajoit sanoa. Älä luule, että nyt olen sillä päällä! Ja Eino ja setä unhottuivat...

ARVO (yhäti kasvavalla hämmästyksellä). Oletko niitäkin pyytänyt?...

AILI. Tietysti! Kuinkas sitä vielä kysyt! Ajatteleppas, kuinka äärettömän hauska asunto siitä tulee, kun minä, sinä, äiti, Aino, Eino, tati ja...

ARVO. Mutta minä meinasin....

AILI. Jo ennemmin heille sen ilon ilmoittaa! Äläpäs luulekaan, ettei tyttösi sitä jo ajoissa ennemmin huomannut. Kyllä huomasin jo aikoja sitte, että sinulla on samat ajatukset, antaa koko meidän perheeseen kuuluville yhteisen ilosanoman...

ATVO. Ei mutta tähän...

AILI (keskeyttäen). On koko ilo. Eikös sitten ole. Ajattelepas vaan...

ARVO. Olen ihan päästäni sekaisin...

AILI. Tiesinhän sen, että sinä olet niin ilon vallassa silloin, kun sen sinulle ilmoitan ja sillähän en ollut vielä ennemmin siitä hiiskaustakaan...

ARVO. Mutta pilkkaatko sinä minua, eli mitä tämä oikeastaan...

AILI. Luuletko, että sinua voisin pilkata, kun sinua rakastan.

ARVO. Eihän tämä ole sinulta rak...

AILI. Se on jo jumaloimista! Se on ylempänä rakkautta.

ARVO. Nyt vasta minun silmäni avautuvat näkemään...

AILI. Voi, rakas Arvo! Jospa voisit aavistaa kuinka sinua lemmin!

ARVO (selviten vähän kerrallaan hämmästyksestä). Onko tämä ihan totta, että kaikki ne nimittämäsi henkilöt tulevat...

AILI. Tulevat ihan varmaan. Saat luottaa minuun.

ARVO (ottaa sormuksen sormestaan). Silloin minun täytyy antaa tämä takaisin, sillä minä en ajatellut niitä huoneita muille kuin hyryläisille.

(Ojentaa Ailille sormusta.)

AILI (hämmästyen). Mitä?... Sormusko...

(Päätänsä pidellen ja hoipertellen vaipuu sohvaan.)

Kolmastoista kohtaus.

Edelliset. Heta (oikealta). Sitte rouva Peronius ja Aino.

HETA (tulee tarjottimen kanssa Arvoa kohti, seisahtuu Arvon luokse).
Ka, mikäs sitä ryökkinätä vaivaa, kun on sohvassa pitkällään?

ARVO (ei ole huomannut Hetaa, vaan peräytyy ja työntää selällään kumoon tarjottimen Hetan käsistä). No, mikäs siellä oli?

HETA (säikähtäen). Herra Jumala tuota herraa! (Itkee.) Mitäs se rouva nyt sanoo!

AILI (kohottaa päätään). Mikäs siellä nyt tapahtui?

(Rouva Peronius ja Aino tulevat oikealta.)

ROUVA PERONIUS (käsiään yhteen lyöden). Herra Jumala!

AINO. Miten sinä nyt sen pudotit...

HETA (itkien). Tuo herrahan se töytäsi selällään.

ROUVA PERONIUS (toruu Hetaa). Mitäs varten sinä niin varomattomasti...
Arvo tämän ikävän tapahtuman antaa meille anteeksi, kun tuo...

ARVO (hämmästyksissään). Hyvä rouva (kumartaa). Se on hyvin ikävä että...

AINO (on lähestynyt Ailia, joka vielä makaa sohvalla itkien). Äiti!
Aili itkee!

(Arvo hiipii ulos kenenkään huomaamatta.)

ROUVA PERONIUS (lähestyen Ailia). Mikä sinulle lapseni on tapahtunut.

(Silittää hänen päätään).

AILI (kohottaa itkettyneet silmänsä ylös). Voi äiti! Kaikki on mennyttä!

ROUVA PERONIUS (hämmästyen). Mitä?

AILI. Arvo on hyljännyt minun hauskan asunnon tähden!

AINO ja ROUVA PERONIUS. Hyljännyt! Missä Arvo on?

(Katsahtavat sinne päin missä Arvo seiso).

HETA (joka kokoaa lasinpalasia lattialta). Uloshan tuo pujahti, niinkuin pahantekijä ainakin.

ROUVA PERONIUS. Mitä ihmeitä täällä oikeastaan on tapahtunut? Nouse Aili ylös ja kerro.

AILI (kohottaa päätään). Voi hyvä Jumala!

(Vaipuu alas itkien.)

AINO. Tekikö Arvo sinulle pahaa? Sano!

ROUVA PERONIUS. Kyllä minä otan tästä selon!

(Aikoo lähteä).

AILI (huomattuaan äitinsä aikeen, nousee ylös). Ei äiti! Kyllä minä selitän.

ROUVA PERONIUS. Se hunsvotti!

HETA (nauraen). Juuri kun minun suustani.

AILI. Ei äidin pidä olla niin vihainen.

ROUVA PERONIUS (vihaisesti). Ei, kyllä minun täytyy mennä sen Arvon luo! Tätä häpeätä en voi kärsiä.

(Aikoen lähteä.)

AILI (pitäen äitiään kädestä kiinni). Älkää hyvä äiti menkö! Minä rukoilen teitä. Lähtekäämme äidin kamariin, niin kerron koko jutun.

(Menevät oikealle.)

AINO (itkien Ailin kainalossa). Etkö sinä menekään sinne Sortavalaan?

(Poistuvat.)

HETA. Ha, ha, ha! Taisi jäädä koko naimahommat sikseen kaikkine hauskoine asuntoineen! Ha, ha, ha!

Esirippu alas.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK HAUSKA ASUNTO: HUVINÄYTELMÄ YHDESSÄ
NÄYTÖKSESSÄ ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license,

especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work,

or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to

fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit

card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.